

Uchwała Nr SO-14/0954/102/2022
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu
z dnia 19 kwietnia 2022 r.

**w sprawie opinii o sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Białośliwie za rok 2021 wraz
z informacją o stanie mienia jednostki i objaśnieniami**

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, wyznaczony Zarządzeniem Nr 8/2022 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu z dnia 1 kwietnia 2022 r., w osobach:

Przewodnicząca Monika Paczyńska
Członkowie: Marzena Węckowicz
 Edyta Zastrow

działając na podstawie art. 13 pkt 5 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2137, z późn. zm.) w związku z art. 267 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305, z późn. zm.) wyraża o przedłożonym przez Wójta Gminy Białośliwie sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2021 rok wraz z informacją o stanie mienia jednostki samorządu terytorialnego i objaśnieniami

opinię pozytywną

Uzasadnienie

Przedmiotem badania, stanowiącym podstawę do wydania niniejszej opinii było sprawozdanie roczne z realizacji budżetu Gminy Białośliwie w roku 2021 oraz informacja o stanie mienia Gminy (przedłożone tut. Izbie w dniu 30 marca 2022 r. przez Wójta Gminy).

Skład Orzekający przed wydaniem opinii zapoznał się także z uchwałą budżetową wg stanu na dzień 31 grudnia 2021 r. (po zm.), uchwałą w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2021-2030 (po zm.) oraz ze sprawozdaniami budżetowymi Jednostki za 2021 rok.

- I. Przedłożone sprawozdanie zawiera część opisową stanowiącą objaśnienia do sprawozdania z wykonania budżetu i część tabelaryczną.
 1. W części opisowej przedstawiono realizację dochodów budżetowych, a w tym: dochodów z podatków i opłat lokalnych, udziałów w podatkach państwowych, dochodów majątkowych, pozostałych dochodów własnych, subwencji ogólnej, dotacji celowych, środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej, a także wydatków budżetowych według działów klasyfikacji budżetowej w podziale na wydatki bieżące i majątkowe. Wskazano stan zaległości podatkowych oraz czynności podejmowane w celu wyegzekwowania należnych Gminie dochodów. Omówiono dochody i wydatki związane z ochroną środowiska, wpływy z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, a także wydatki na realizację zadań określonych w gminnym programie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz programie przeciwdziałania narkomanii, wyszczególniono także wydatki jakie zostały poniesione w ramach funduszu sołeckiego. Przedstawione zostały przychody i rozchody budżetu oraz stan zadłużenia Gminy na dzień 31 grudnia 2021 r. Ponadto odniesiono się do środków pochodzących z Funduszu Przeciwdziałania Covid-19 i wydatków nimi finansowanych.
 2. W części tabelarycznej przedstawiono:
 - 1) dochody i wydatki w pełnej szczegółowości klasyfikacji budżetowej,
 - 2) przychody i rozchody budżetu,

- 3) zestawienie zrealizowanych wydatków majątkowych,
 - 4) zestawienie dochodów z tytułu wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych i wydatków na Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii oraz Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
 - 5) zestawienie dochodów i wydatków budżetu gminy związanych z finansowaniem ochrony środowiska i gospodarki wodnej,
 - 6) zestawienie dotacji udzielonych z budżetu gminy na zadania bieżące i majątkowe,
 - 7) zestawienie dochodów i wydatków związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych Gminie ustawami oraz zestawienie dotacji celowych otrzymanych z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących,
 - 8) zestawienie wydatków na przedsięwzięcia realizowanych w ramach Funduszu Sołeckiego,
 - 9) realizację dochodów i wydatków ze środków z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych i Funduszu Przeciwdziałania COVID-19,
 - 10) realizację przedsięwzięć ujętych w Wieloletniej Prognozie Finansowej.
3. Sprawozdanie z wykonania budżetu zawiera informację o stopniu zaawansowania realizacji programów wieloletnich oraz uwzględnia zmiany dokonane w trakcie roku budżetowego w planie wydatków na realizację programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych, co spełnia wymogi określone przepisami art. 269 pkt 2 i 3 wymienionej ustawy.
 4. Analiza porównawcza prezentowanych danych w sprawozdaniu z wykonania budżetu z kwotami planowanymi w budżecie na 2021 rok oraz danymi zawartymi w przedłożonych sprawozdaniach budżetowych wykazała zgodność kwot planowanych i wykonanych w dokumentach przedłożonych tutaj. Izbie.

W ocenie Składu Orzekającego przedłożone sprawozdanie z wykonania budżetu za 2021 rok spełnia wymogi określone w art. 267 ust. 1 pkt 1 oraz art. 269 ustawy o finansach publicznych.

II.

1. Na podstawie przeprowadzonego badania Skład Orzekający ustalił, że budżet Gminy Białosłowie za 2021 rok został wykonany z nadwyżką budżetową w wysokości 5.800.394,92 zł (przy planowanej nadwyżce 3.239.271,21 zł), ponieważ:
 - a) dochody zrealizowano w wysokości 30.790.305,99 zł, co stanowi 103,84 % wielkości planowanej, w tym:
 - dochody bieżące wykonano w wysokości 28.623.009,07 zł,
 - dochody majątkowe wykonano w wysokości 2.167.296,92 zł;
 - b) wydatki zrealizowano w wysokości 24.989.911,07 zł, co stanowi 94,62 % wielkości planowanej, w tym:
 - wydatki bieżące w wysokości 23.390.784,07 zł,
 - wydatki majątkowe w wysokości 1.599.127,00 zł.Z powyższego wynika, że wykonane wydatki bieżące są niższe od wykonanych dochodów bieżących, co spełnia wymogi art. 242 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.
2. W okresie sprawozdawczym Gmina dysponowała przychodami budżetu w kwocie 446.912,15 zł w tym, z tytułu wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych w wysokości 403.613,63 zł oraz z tytułu niewykorzystanych środków pieniężnych, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych w wysokości 43.298,52 zł.

Rozchody zrealizowano w kwocie 3.686.183,36 zł, które dotyczyły spłaty kredytów i pożyczek w kwocie 950.000,00 zł oraz lokaty bankowej w kwocie 2.736.183,36 zł.

Dane te potwierdza sprawozdanie Rb-NDS o nadwyżce/deficycie za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2021 r.

3. Z przedłożonego sprawozdania Wójta, jak i ze sprawozdania Rb-Z „Kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji” wynika, że zadłużenie Gminy wg stanu na dzień 31 grudnia 2021 r. wynosiło 7.950.783,15 zł, co stanowi 25,82 % wykonanych dochodów.

Ze sprawozdania Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych wynika, że na koniec roku 2021 zobowiązania niewymagalne wynosiły 808.890,81 zł. Zobowiązania wymagalne nie wystąpiły.

III. W wyniku analizy przedłożonego sprawozdania Skład Orzekający stwierdził, co następuje:

1. nie stwierdzono przypadków przekroczenia planowanych wydatków budżetowych,
2. wystąpiły przypadki, iż suma wykonania wydatków i zobowiązań (z pominięciem paragrafów wynagrodzeń i pochodnych od wynagrodzeń) przekracza plan wydatków sklasyfikowanych w paragrafach: 4260, 4300, 4360, 4430 o łączną kwotę 16.373,53 zł. W ocenie Składu Orzekającego zaciągnięte zobowiązania mogą znajdować uzasadnienie w upoważnieniach, jakie Wójt otrzymał od Rady Gminy, a mianowicie:
 - w §11 pkt 4 uchwały budżetowej na 2021 r. Rada Gminy upoważniła Wójta od przekazywania uprawnień kierownikom jednostek organizacyjnych do zaciągania zobowiązań z tytułu umów, których realizacja w roku budżetowym i w latach następnych jest niezbędna do zapewnienia ciągłości działania jednostki, i z których płatności wykraczają poza rok budżetowy,
 - w § 12 Rada Gminy określiła kwotę do wysokości 1.000.000,00 zł, do której Wójt Gminy mógł samodzielnie zaciągać zobowiązania.
3. w okresie od początku roku do 31 grudnia 2021 r. dokonano planowanych wydatków przeznaczonych na zapłatę odsetek (§ 4580), kar i odszkodowań (§ 4590) w łącznej kwocie 11.921,91 zł. W przedłożonym sprawozdaniu Wójt poinformował o przyczynach poniesienia przedmiotowych wydatków,
4. wydatki związane z realizacją gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminnego programu przeciwdziałania narkomanii wykonano w kwocie 71.163,03 zł (rozdziały 85153 – „Zwalczanie narkomanii” oraz 85154 – „Przeciwdziałanie alkoholizmowi”) przy zrealizowanych dochodach z tytułu wpływów z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w łącznej kwocie 86.147,70 zł (rozdział 75618 – „Wpływy z innych opłat stanowiących dochody jednostek samorządu terytorialnego na podstawie ustaw”, § 0480 – „Wpływy z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych” oraz „Wpływy z różnych rozliczeń”, § 0270 – „Wpływy z części opłaty za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym”). W przychodach budżetu w § 905 „Przychody jednostek samorządu terytorialnego z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach” zostały zaplanowane niewykorzystane w latach wcześniejszych dochody z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w kwocie 4.403,60 zł.

Tym samym niewykorzystana w roku 2021 kwota dochodów z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wynosi 19.388,27 zł.

Wójt na tronie 30 sprawozdania objaśnił: „Środki niewykorzystane w 2021 r. zostaną przeznaczone na realizację wydatków Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2022 roku”.

Zatem środki z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, które nie zostały wykorzystane w latach poprzednich należy zaplanować w przychodach budżetu następnego roku w § 905 „Przychody jednostek samorządu terytorialnego z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach” oraz przeznaczyć na cele określone w cytowanym wyżej przepisie.

- IV. Zadania Gminy określone ustawą z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2021 r. poz. 888, z późn. zm.), a dotyczące funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi realizuje Związek Międzygminny – Pilski Region Gospodarki Odpadami Komunalnymi.
- V. Do sprawozdania z wykonania budżetu dołączono informację o stanie mienia Jednostki wg stanu na dzień 31 grudnia 2021 r. zawierającą dane, o których mowa w art. 267 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych. Wykaz mienia obrazuje stan majątku, jaki Jednostka posiada, jego wartość i zmiany w stanie mienia od dnia złożenia poprzedniej informacji oraz dochody uzyskane z tego tytułu uzyskane w 2021 r.
- VI. Skład Orzekający stwierdził, że:
1. W dziale 758, rozdziale 75814 wykonano nieplanowane dochody w § 0970 – „Wpływy z różnych dochodów” w kwocie 5,40 zł, które jak wynika z opisu zamieszczonego na str. 11 sprawozdania, dotyczą opłaty produktowej za lata 2006-2013. Obecnie wpływy z rozliczenia opłaty produktowej za lata ubiegłe powinny być klasyfikowane w § 0940 – „Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych”.
 2. W dziale 900, rozdziale 90095 wykonano nieplanowane dochody w § 0970 – „Wpływy z różnych dochodów” w kwocie 700,00 zł, które jak wynika z opisu zamieszczonego na str. 16 sprawozdania, dotyczą wpływów z WFOŚiGW w Poznaniu na pokrycie kosztów ponoszonych przez gminę przy wdrażaniu programu „Czyste Powietrze”.
Skład Orzekający zauważa, że Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej zgodnie z art. 400 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2021 r. poz. 1973, z późn. zm.) jest samorządową osobą prawną w rozumieniu art. 9 pkt 14 ustawy o finansach publicznych. Mając powyższe na uwadze, w przypadku gdy środki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej zostały przekazane w formie dotacji na zadania bieżące, jednostki samorządu terytorialnego, na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1053, z późn. zm.), przyjmują te środki w budżecie w § 2460 – „Środki otrzymane od pozostałych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych na realizację zadań bieżących jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych”. Z uwagi na to, że zadanie finansowane ze środków WFOŚiGW obejmuje wdrożenie programu z zakresu ochrony środowiska, którego celem jest ochrona powietrza atmosferycznego, to w myśl przepisów ww. rozporządzenia dochody na ten cel winny być sklasyfikowane w dz. 900 rozdz. 90005 „Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu”.
 3. W dziale 921, rozdziale 92109 wykonano dochody w § 0830 – „Wpływy z usług” w kwocie 2.702,63 zł, które jak wynika z opisu zamieszczonego na str. 17 sprawozdania, dotyczą

wpływów z tytułu wynajmu sal w świetlicach wiejskich. Dochody te powinny być klasyfikowane w § 0750 – „Wpływy z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze”, w którym ujmuje się m.in. dochody z najmu składników majątkowych: lokali mieszkalnych i użytkowych, pomieszczeń biurowych, pomieszczeń gospodarczych, sal lekcyjnych, hal sportowych, sal widowiskowych, sprzętu sportowego oraz dzierżawy gruntów mienia komunalnego.

Przewodnicząca
Składu Orzekającego

/-/ Monika Paczyńska

Pouczenie:

Od opinii zawartej w niniejszej uchwale służy odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszej uchwały.